

Dopis od Preláta (říjen 2009)

Prelát uvažuje o posvěcující hodnotě naší práce a v kontextu dnešní globální krize nás vybízí, abychom očistili naši víru, posílili naději a rostli v lásce.

19.10.2009

Milovaní, ať Ježíš chrání mé dcery a syny!

Zítřka, 2. října, budeme vzdávat Pánu díky za nové výročí založení Opus Dei, a o čtyři dny později, 6. října, se

završí sedmý rok od svatořečení našeho Zakladatele. Domnívám se, že nám v blízkosti těchto dvou dnů prospěje rozjímat o této *nadpřirozené intuici* našeho Zakladatele, jak ji nazval Jan Pavel II.[1]: posvěcující hodnotě běžné práce uprostřed světa, nezbytnosti využití každodenních událostí, abychom odpovídali na neustálé setkávání, které Pán chce udržovat s každým z nás. Je zcela pochopitelné, že náš Otec se stal „bláznem z lásky“, když s hloubkou rozjímal o slovech, která Bůh zjevil skrze proroka: *Jsi můj*.[2]

Je zjevné, že práce, tato nutná a univerzální skutečnost, která doprovází lidskou pozemskou existenci, je prostředkem k naplnění osobních a rodinných potřeb, poutem společenství s ostatními a možností osobního rozvoje. ***Pro křesťany má tento pohled na práci ještě širší platnost. Práce totiž znamená účast na tvůrčím díle***

Boha, který, když stvořil člověka, mu požehnal a řekl: Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte si ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe (Gn 1, 28). A jelikož práci vzal na sebe i Kristus, je pro nás vykoupená i vykupitelská: není to jen oblast působnosti člověka, ale i prostředek a cesta ke svatosti, je posvětitelná i posvěcující.[3]

Jan Pavel II. názorně vyložil toto učení v průběhu svatořečení našeho Zakladatele, a sice znázorněním příběhu o stvoření člověka: *Pojal tedy Hospodin Bůh člověka a postavil ho v rozkošném ráji, aby jej vzdělával a hleděl si ho*[4]. „Kniha Genesis – řekl Svätý Otec – (...) nám připomíná, že Stvořitel svěřil zemi člověku, aby ji „vzdělával“ a „hleděl si jí“. Věřící, působící v různých oblastech tohoto světa, přispívají k uskutečňování tohoto univerzálního božského

plánu. Práce a jakákoli jiná činnost, prováděná s pomocí milosti, se mění v prostředky každodenního posvěcování se.“[5]

Již při obřadu blahorečení, dne 17. května 1992, uvedl, že sv. Josemaría „neúnavně kázal univerzální volání ke svatosti a apoštolátu. Kristus – dodal papež – vyzývá všechny ke svatosti každodenního života; *proto je práce také prostředkem osobního posvěcení se a apoštolátu*, když se žije ve spojení s Ježíšem Kristem, Božím Synem, skrze vtělení spojeným zvláštním způsobem se vším lidským a s celým stvořením.“[6]

Znovu předkládat tento zásadní bod ducha Opus Dei není opakováním se, neboť vždy se můžeme hlouběji ponořit do jeho nevyčerpatelného duchovního bohatství a uvádět jej, s pomocí Boží a na přímluvu našeho Otce, věrněji do praxe. Jak často potvrzoval svatý Josemaría, dokud

jsou muži a ženy, kteří vykonávají profesní úkoly, budou existovat lidé, kteří, vedeni v tomto duchu, budou ukazovat svým přátelům a kolegům, že je možné dosáhnout křesťanské dokonalosti, svatosti, skrze posvěcování své profese, spolupráci s Bohem na zdokonalování stvoření a spolupráci s Kristem v realizaci díla vykoupení.

Poslechněme si sv. Josemaríu: ***Jsme normální lidé, obyčejní křesťané, žijící ve společnosti, a Pán chce, abychom byli svatí, abychom konali apoštolát právě ve svém pracovním prostředí, tedy, abychom se posvěcovali svou prací, abychom posvěcovali tuto práci a napomáhali k tomu, aby se i druzí lidé touto prací posvěcovali. Věřte, že právě v tomto prostředí vás očekává Bůh jako Otec a Přítel, myslete na to, abyste zodpovědnou prací, kromě toho, že se jí živíte, přispívali i k***

rozvoji společnosti, ulehčovali břemena druhých lidí a přispívali na různá díla – na místní i světové úrovni – ve prospěch lidí i národů, kterým se daří hůře.^[7] Musíme více myslet na lidi, kteří se nacházejí kolem nás: Děláme to? Probouzejí v nás jasnou apoštolskou horlivost? Profesionální práce a vztahy z ní vyplývající představují přednostní místo pro žití všeobecného kněžství přijatého při křtu. Mějme to zvláště na mysli v průběhu Kněžského roku.

Tato slova Našeho Otce zaznívají silně v současné době, vyznačující se hlubokou hospodářskou a pracovní krizí, která se týká mnoha zemí. Zároveň nám připomínají instrumentální charakter práce ve všech jejích projevech. Proto nás také učil, že **pozemská dobra nejsou špatná. Ale člověk je používá ke zlému, jestliže si z nich dělá bůžky a podrobuje se jim. Budou zušlechtěna, když je – v křesťanské**

***práci, ve spravedlnosti a lásce –
proměníme v nástroje dobra.***

***Nemůžeme se hnát za
hospodářskými dobry jako někdo,
kdo se vydal hledat poklady. Náš
poklad je zde a leží v jeslích. Je to
Ježíš Kristus; k němu musíme
zaměřit celou svou lásku, vždyť
kde je tvůj poklad, tam bude i tvé
srdce (Mt 6, 21).***[8]

Je-li profesionální práce chápána jako cíl sama o sobě, a ne jako prostředek dosažení konečného cíle lidské existence – společenství s Bohem a v Bohu, s ostatními lidmi –, ohrožuje to její přirozenost a ztrácí se její nejvyšší hodnota. Proměnila by se v aktivitu uzavřenou transcendenci, ve které by stvořené neváhalo zaujmout pozici Boha. Takto odvedená práce nemůže být prostředkem pro spolupráci s Kristem na vykupitelském díle, které začal svými řemeslnickými léty v

Nazaretu a zakončil na kříži, dávající svůj život pro spásu lidí.

To jsou myšlenky, které Benedikt XVI. nedávno uvedl v encyklice Caritas in veritate, kde představuje sociální nauku Církve v dnešní globalizované společnosti. Papež potvrzuje, že za současných okolností **prvním kapitálem, který je třeba chránit a ocenit, je člověk, lidská osoba ve své integritě[9]**, a zdůrazňuje – jak již bylo vyjádřeno Druhým vatikánským koncilem, že – **člověk je přece původce, střed a cíl veškerého hospodářsko-společenského života.[10]** Tímto způsobem, umístěním lidské osoby, stvořené k obrazu Božímu a povýšené Kristem na důstojnost Božího synovství, do jádra současné debaty, Svatý otec silně promlouvá proti determinismu, který je základem mnoha aspektů současného politického, ekonomického a sociálního života.

Zároveň papež zdůrazňuje transformační sílu společnosti, která zahrnuje správně pochopený výkon svobody, tj. svobody pevně zakotvené v pravdě. Odvoláváním se na rozvoj národů, píše: **Instituce samotné ve skutečnosti nestačí, protože integrální lidský rozvoj je především povoláním a vyžaduje proto svobodné a solidární přijetí odpovědnosti ode všech. Takovýto rozvoj kromě toho vyžaduje transcendentní vizi lidské osoby, potřebuje Boha. Bez něho je rozvoj buď popřen nebo je vydán pouze do rukou člověka, jenž podléhá troufalé domněnce sebe-spasení a dospěje k prosazování odlidštěného rozvoje.**[\[11\]](#)

V době krize, jako je nyní, s důsledky, které přímo ovlivňují tolik lidí, se může vyskytnout dvojí nebezpečí: na jedné straně naivně věřit, že technická řešení vyřeší všechny problémy; a na druhé, nechat se vést

pesimismem nebo rezignací, jako by to vše bylo nevyhnutelné, jako následek nevyhnutelných ekonomických zákonů.

Oba postoje se ukazují být nepravdivými a nebezpečnými. Muž nebo žena víry musí této situace využít pro osobní růst ve ctnostech, pečlivě hlídající ducha odpoutanosti, správnost úmyslů, zřeknutí se nadbytečných dober a mnoho dalších detailů. Na druhou stranu však s vědomím, že v každém okamžiku jsme v rukou Boha, našeho Otce; a že pokud božská Prozřetelnost dovoluje tyto obtíže, dělá to proto, abychom ze zla vytěžili dobro: Bůh píše rovně na pokřivených rádcích. Vstupujeme do doby vhodné k prokázání víry, prohloubení naděje a podpoře lásky; a k plnění našich úkolů – ať jsou jakékoli – s profesionální přesností, správností úmyslů, obětujícíce vše, aby se ve společnosti vytvořil pravý smysl pro zodpovědnost a solidaritu.

Modlíme se za vyřešení vážného problému nezaměstnanosti?

Na druhou stranu obtížné situace přejí tomu, aby vypluly na hladinu zdroje skryté uvnitř každého člověka. Jedno z nejdůležitějších doporučení nedávné encykliky je konkretizováno ve volání po očištění vztahů přísné spravedlnosti láskou, bez oddělení výkonu těchto dvou ctností.

Velká výzva před níž stojíme, říká papež, **spočívá v tom, aby se prokázalo na rovině myšlení i jednání, že nejenom pouhé tradiční principy sociální etiky, jako je transparentnost, poctivost a odpovědnost, nelze přehlížet nebo omezovat, ale že v *tržních vztazích* mohou a mají mít své místo v normální ekonomické činnosti také *princip dobročinnosti* a logika daru jakožto výraz bratrství. Jde o**

požadavek člověka v nynější době, ale také o *požadavek samotné ekonomické logiky*. Jde o požadavek lásky a zároveň i pravdy.[12]

Přichází mi na mysl učení sv. Josemaríi, které rozšířil ve svých spisech a při svých setkání s mnoha lidmi. V jedné homilii adresoval tato slova všem lidem, kteří jej poslouchali: ***Musíte si uvědomit, že s pouhou spravedlností velké problémy lidstva nikdy nevyřešíte. Nedivte se, že pouhou spravedlností bývají lidé zraňováni. Důstojnost člověka, Božího dítěte, vyžaduje mnohem více. Ve vašem jednání musí být láska, jež všechno zmírňuje, činí všechno božským: Bůh je láska (1 Jan 4, 16). Vždy bychom měli jednat z lásky k Bohu, která usnadňuje lásku k bližnímu a očišťuje a povznáší každou pozemskou lásku.***[13] A při jiné

příležitosti, když byl tázán na první
ctnost, o niž by měl podnikatel
usilovat, bylo jeho okamžitou reakcí:
***láska, neboť se samotnou
spravedlností se ničeho nedosáhne
(...). Vždy s lidmi jednej
spravedlivě a nech se trochu vést
srdcem (...). Dělej pro ostatní,
skrze svou práci, co můžeš. A žij
spravedlností a láskou.
Spravedlnost sama o sobě je
suchá, ponechává mnoho
nenaplněných mezer.***[14]

Velká láska ke spravedlnosti vedené
láskou, společně s profesní
připraveností každého jednotlivce, je
křesťanskou zbraní pro účinnou
spolupráci při řešení problémů
společnosti. ***Musíte dělat
nadpřirozeně to, co děláte
přirozeně***, nabádal svatý Josemaría;
***a poté – stanovil –, přinášet toto
přání lásky, bratrství, pochopení,
křesťanského ducha všem
národům na zemi.***[15] Varoval před

falešnými doktrínami, která nabízejí
falešná řešení – pro materialisty –
sociálních problémů: ***pro řešení
všech lidských konfliktů nám stačí
spravedlnost a křesťanská láska.***

[16]

Tyto úvahy nezprošťují křesťany –
zejména ty, kteří zastávají
odpovědné funkce ve veřejném
životě nebo ve společnosti – snahy
dobře znát ekonomické zákony.

Láska (caritas) nevylučuje vědění –
ujistil Benedikt XVI. – **ba dokonce ho**
vyžaduje, prosazuje a zevnitř
oživuje. Vědění není nikdy jenom
dílem inteligence. Může být zajisté
redukováno na kalkul a
experiment, ale chce-li být
moudrostí schopnou orientovat
člověka ve světle prvních principů
a jeho posledních cílů, musí být
„ochuceno solí lásky“. Konání je
bez vědění slepé a vědění bez lásky
je sterilní, neboť „ten, kdo je
prodchnut opravdovou láskou, je

**velmi vynalézavý v odhalování
příčin bídy, v nacházení
prostředků, jak proti ní bojovat a
jak nad ní úplně zvítězit“ (Pavel VI,
Populorum progressio, č. 75).[17]**

Pokusme se hlouběji pochopit učení
Magistera, šířit je a usadit je pevně v
našem vědomí a v naší každodenní
činnosti.

Jako vždy vám připomínám, aby jste
i nadále byli velmi sjednoceni s
mými úmysly. A, jak je přirozené, na
prvním místě je vždy modlitba za
papeže a jeho spolupracovníky. Tento
měsíc se navíc bude v Římě konat
zvláštní zasedání Biskupského
synodu věnovaného Africe. Utíkejme
se od teď k Duchu svatému a k
přímluvě sv. Josemaríi, aby Pán
osvítí biskupy, kteří se setkají s
papežem a dal velké duchovní plody
tomuto shromáždění.

Jsou i jiná výročí v dějinách Díla,
která neuvádím. Přesto však cítím

naléhavost toho, aby ve všech rostla
touha poznat různé etapy života sv.
Josemaríi: jeho jemnost v opatrování
toho, co mu Nebe vložilo do rukou,
jej motivovala k tomu, aby byl
věrným služebníkem Boha, Církve –
této malé části, Díla – svých dcer a
synů, a všech lidí, včetně těch, kteří
mu nerozuměli. Je velmi důležité,
abychom pokračovali v těchto
stopách.

S láskou Vám žehná,

Váš Otec

+ Javier

Řím, 1. října 2009

[1] Srov. Jan Pavel II., *Homilie při
blahořečení Zakladatele Opus Dei*, 17-
V-1992.

[2] *Is* 43, 1.

[3] Sv. Josemaría, *Jít s Kristem*, č. 47.

[4] *Gn* 2, 15.

[5] Jan Pavel II., *Homilie při svatořečení Zakladatele Opus Dei*, 6-X-2002.

[6] Jan Pavel II., *Homilie při blahořečení Zakladatele Opus Dei*, 17-V-1992.

[7] Sv. Josemaría, *Boží přátelé*, č. 120.

[8] Sv. Josemaría, *Jít s Kristem*, č. 35.

[9] Benedikt XVI., *Caritas in veritate*, 29-VI-2009, č. 25.

[10] Ibid. *Gaudium et spes*, č. 63.

[11] Benedikt XVI., *Caritas in veritate*, 29-VI-2009, č. 11.

[12] Benedikt XVI., *Caritas in veritate*, 29-VI-2009, č. 36.

[13] Sv. Josemaría, *Boží přátelé*, č. 172.

[14] Sv. Josemaría, Poznámky z rodinného setkání, 27-XI-1972.

[15] Sv. Josemaría, Poznámky z rodinného setkání, 2-VI-1974.

[16] Sv. Josemaría, Poznámky z rodinného setkání, 14-IV-1974.

[17] Benedikt XVI., *Caritas in veritate*, 29-VI-2009, č. 30.

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/dopis-
od-prelata-rijen-2009/](https://opusdei.org/cs-cz/article/dopis-od-prelata-rijen-2009/) (07.03.2026)